

ТОП-ТЕМИ: [здоров'я](#) [Володимир Зеленський](#)[Блоги](#) > Доктринальний тупик: чому правильна зброя не змінює результат?

Доктринальний тупик: чому правильна зброя не змінює результат?

Автор: [Maksym Tiutiunnykov](#)30.04.26 16:52   59

Є дуже зручна ілюзія, яку люблять усі: якщо дати армії правильну зброю — усе зміниться. Дайте Леопарди, Starlink, HIMARS, Patriot, F-16 — і точка перелому станеться сама. Не станеться.

Бо питання майже ніколи не тільки в залізі. Питання — у доктрині, яка це залізо застосовує. А доктрина — в організації, яка цю доктрину несе.

І саме тут ховається причина поточної ситуації у війні: технологічний прогрес при організаційній стагнації (деградації) не змінює результат. Він просто робить стару м'ясорубку точнішою і дорожчою.

Самовар із гарматами

Будь-яка потужна техніка без правильної доктрини швидко перетворюється на дорогий самовар: виглядає грізно, коштує багато, але не вирішує задачу.

Проблема не в тому, що залізо "погане". Проблема в тому, що його вбудували у старий спосіб війни.

Саме так нові системи стають не проривом, а просто дорожчим способом підтримувати стару м'ясорубку.

Корейський урок: виграти небо — і не виграти війну

1950–1953. Небо над Кореєю. Перше масове зіткнення реактивних винищувачів в історії.

МіГ-15 проти F-86 Sabre.

За технікою — приблизний паритет із нюансами. МіГ вище, краще набирає висоту, має потужніше озброєння. Sabre швидший у горизонталі, краще пікірує, має радарний приціл і — критично важливо — пілоти в анти-G костюмах.

За рівних пілотів F-86 вигравав приблизно 2:1 за реальним співвідношенням втрат. Небо залишилося за американцями.

Але не війна.

МіГ-15 зробив головне: після «Чорного віторка» у жовтні 1951 року, коли МіГи знищили 8 із 9 B-29 за один наліт, США перевели стратегічні бомбардування в нічний режим. Точність впала. Стратегічний ефект авіації просів.

Sabre виграв небо. Але МіГ змінив правила застосування авіації, і це виявилось важливішим.

Технологічно слабша сторона переграла сильнішу не в повітрі, а в доктрині використання повітряної сили. F-86 був правильною зброєю. Але політичний і доктринальний контекст зробив його тактичну перемогу стратегічно нейтральною.

Тепер подивіться на сьогоднішній фронт і поставте те саме питання: де тут F-86? І де — МіГ-15?

Організаційна стеля і цифри

Квітень 2026. Кілька цифр.

Росія випускає приблизно 50–60 тисяч FPV-дронів на місяць. Україна — 30–40 тисяч. Росія в березні 2026 запустила більше ударних дронів по Україні, ніж у будь-який інший місяць війни, але Україна перехопила 92% із них, тоді як навесні 2025 перехоплювалося лише 50–60%.

Росія за останній тиждень квітня зайняла близько 56 кв. км при 1033 бойових зіткненнях. Чистий приріст території за останній місяць — близько 2 кв. миль. Це не наступ. Це позиційна возня на місці.

Обидві сторони давно вперлися не в нестачу техніки, а в нестачу організації, здатної цю техніку правильно застосовувати.

Росія: дрони, піхотне "м'ясо", КАБи й наростаюча мережа детекції та глушіння. Але доктрина бою — «ліземо малими групами, шукаємо щілини, перевантажуємо оборону противника». Це не нова

Вибір редакції

Виявлено ще одну небувалу користь кави

Всі новини

Головне

Популярне

30.04.26 17:15

В Ірані висловилися з приводу майбутньої Перської затоки та Ормузької протоки

30.04.26 16:59

Путін зробив дивну заяву про Росію

30.04.26 16:29

Росіяни масово відмовляються від курортів Краснодарського краю через атаки дронів

30.04.26 16:12

У Туапсі виникли серйозні проблеми з водою

30.04.26 16:06

Каллас жорстко висловилася про майбутні відносини з Росією

30.04.26 15:56

Маск заявив, що штучний інтелект може занепасти людство

30.04.26 15:46

Уряд виділив понад 421 мільйон гривень на шкільні їдальні

30.04.26 15:41

На Рівненщині чоловік з автомата розстріляв співробітників ТЦК та поліцейського

30.04.26 15:25

В Україні погіршили прогноз інфляції

30.04.26 15:05

Зеленський продовжив військовий стан та мобілізацію – підписано документи

Фото та Відео

архітектура війни. Це стара інфільтрація, оцифрована зверху.

Україна: технічні рішення з'являються, низова ініціатива жива, перехоплювачі ростуть. Але ЗСУ погано конвертують технічні успіхи в ефективні бойові структури. Доктрина бою часто зводиться до моделі: «посадимо піхоту в ями-нори, і поки вона там помирає — наносимо ураження дронами».

Це не воєнна архітектура. Це костиль виживання, зведений у принцип.

КАБи — ідеальний діагностичний тест саме цього.

Проблема не в тому, що «не придумали пристрій». Проблема в тому, що протидія КАБам вимагає складного серійного контуру: виявлення носіїв у реальному часі, мережі передачі даних, глушіння і сплуфінгу, дешевих перехоплювачів із носіями для них, автоматизації, полігонів, серійного виробництва, логіки масштабування вдалого рішення. Навіть удари по аеродромах, складах і логістиці — це лише частина рішення. Протидія КАБам не зводиться до однієї залізьяки. Це архітектура.

І саме тут держава впирається у власну організаційну стелю.

Розумні люди в гаражах є. Системи, яка переводить їхні рішення в масове серійне бойове застосування, поки немає.

Три рівні тупика

Якщо зібрати картину чесно, тупик існує одразу на трьох рівнях.

Рівень 1. Доктринальний.

Обидві сторони застосовують нові технології в межах старої логіки позиційної війни. Нові дрони — новий спосіб тримати стару лінію. КАБи — авіаційне підсилення старого прориву піхотою. Це цифрова версія Першої світової.

Рівень 2. Організаційний.

Воєнна машина не встигає перебудовуватися під темп технологічних змін. Залізо з'являється. Організаційні структури, здатні його правильно застосовувати, — ні.

Рівень 3. Політичний.

Як у Кореї — технічна перемога в повітрі не конвертувалася в стратегічний результат, бо політичні рамки не дозволяли використати перевагу повністю.

Сьогоднішні аналоги очевидні.

Що робити системі, яка вперлася у свою стелю

Це найнеприємніший розділ. Бо тут немає красивої відповіді.

Якщо проблема — не залізо, а організація, то «дайте більше дронів» або «введіть нову мобілізацію» — це не рішення.

Це доливання пального в заглухлий мотор. Мотор не заведеться.

Що реально змінює ситуацію, коли соціальний організм уперся у свою організаційну стелю? Історично видно лише кілька робочих механізмів.

> Механізм 1. Легалізований обхід системи

Коли вертикаль не здатна перетравити нове, ефективні організації створюють паралельний канал, який працює за іншими правилами.

Де-факто це вже відбувається: самодіяльні розробники, фонди, горизонтальні ланцюги від гаража до фронту.

Але поки держава це терпить, а не буде як архітектуру.

Різниця принципова. Терпимість — це тимчасова пробоїна в регуляції. Архітектура — це коли паралельний канал має юридичну форму, фінансування, захист від чиновника і право на помилку. Інакше просто заводяться кримінальні справи проти збоярів які працюють на ЗСУ або інженерів які намагаються зробити ракету.

Простий тест: скільки часу проходить від «робочий прототип» до «серійна партія на фронті»?

Якщо відповідь — місяці, система працює.

Якщо відповідь — рік і «зайдіть завтра», система не працює.

І жодний обсяг нових розробок цього не виправить.

> Механізм 2. Тиск низу як інститут, а не як героїзм

Українська війна безпрецедентно показала силу низової ініціативи.

Але низова ініціатива — це ресурс, який згорає. Люди вигорають, команди розсипаються, рішення не масштабуються.

Стійка система відрізняється від героїчної тим, що вона не вимагає кожного разу нового героя. Вона вміє тиражувати вдале рішення без участі його автора.

На популярному турецькому курорті зафіксовано незвичайне природне явище

Новини блогосфери

05.04.26 11:29

«Ухилант» — не причина, а симптом

05.04.26 11:15

Вирок українському ринку електроенергії

05.04.26 11:06

Захід посиляє сигнал українцям: або легалізуєшся, або пакуй валізи

18.03.26 18:39

Облави ТЦК: після війни ми ще багато років будемо відхаркувати це «необхідне зло»

Опитування

Що ви чекаєте від 2026 року?

- Закінчення війни в Україні
- Глобальну фінансову кризу
- Розвал Європи
- Кінець світу
- Нову пандемію

ГОЛОСУВАТИ

[переглянути результати](#)

Поки Україна живе в моделі «дай боже, щоб конкретний розумний чоловік пробився через конкретного правильного чиновника» — це не система.

Це лотерея.

> Механізм 3. Визнати організаційну стелю як чесний діагноз

Найскладніший крок.

Бо визнання «ми вперлися у свою стелю» сприймається як капітуляція або як привід для зовнішньої критики.

Насправді це єдина точка, з якої починається реальна перебудова.

Історично Німеччина знайшла інфільтраційну тактику Гутьєра лише до 1917–1918 року — коли стало зрозуміло, що стара доктрина вимерла остаточно. Не раніше. Больовий поріг мав дійти до критичної точки.

Питання до сьогоднішнього дня неприємне: чи дійшов він у нас?

Що це означає практично?

Не “змінити все одразу” — це неможливо під час активних бойових дій. Але можна вибрати один вузький, критичний контур бою і перестати латати його героїзмом.

Наприклад: антидроновий захист ділянки. Або контур “розвідка — удар — зміна позиції”. Або органік-юніт для утримання сектору.

І далі питання вже не в тому, чи є окремий дрон, радар, РЕБ або бронемашина. Питання в тому, чи зібрані вони в систему:

> задача → структура → люди → техніка → зв'язок → логістика → протокол застосування → зворотний зв'язок.

Не десять напрямів одразу. Один.

Відпрацювати його до автоматизму. Показати, що система вміє. І вже від цього одного циклу будувати другий.

Зібрати розрізнені рішення в повторюваний цикл — це організаційна задача, а не лише технічна.

Органік-юніт як мобільний контур бою

Якщо шукати не буквальний “танк цієї війни”, а його сучасну функцію, то це вже не окрема машина.

Це мобільний контур бою — мінімальна система, яка сама бачить, вирішує, б'є, перехоплює і змінює позицію швидше, ніж противник встигає замкнути свій цикл ураження.

Сенс не в конкретній платформі.

Це може бути Wiesel, БТР, MRAP, танк, НРК або інша захищена мобільна база. Важлива не назва шасі, а функція: платформа має нести сенсори, зв'язок, РЕБ, перехоплювачі, ударний модуль, інженерне обладнання або логістичний запас — і швидко змінювати позицію.

Органік-юніт — це не одна універсальна машина, а зв'язка спеціалізованих вузлів:

- розвідка і контроль повітря та землі;
- диспетчеризація подій;
- ближнє і дальнє перехоплення дронів;
- удар по наземних цілях;
- інженерна підготовка маршрутів і позицій;
- зв'язок, ретрансляція, боєкомплект і ремонт.

Головний принцип - сервісний цикл.

Не закрити все небо назавжди, а зробити дешевий удар противника дорогим, рідкісним і ненадійним.

Головний захист такого юніту — не тільки броня, а темп.

Вузол вийшов на позицію, відпрацював 1–2 хвилини, змінив місце. FPV ще летить, а цілі вже немає. Броня потрібна не для вічного стояння під ударом, а щоб пережити уламки, випадкове влучання, близький розрив і дати машині час піти.

У цьому сенсі органік-юніт повертає те, що колись давав танк: мобільність, захищеність, вогонь, темп і здатність нав'язати противнику іншу механіку бою.

Але слабе місце тут не технічне, а організаційне. Якщо система тримається на одному диспетчері, одному каналі чи одному боєкомплекті — це не органік-юніт, а дорога точка відмови.

Органік-юніт має мати вбудовану децентралізацію:

- не один диспетчер, а розподілена функція;
- не один канал зв'язку, а кілька режимів роботи;

- не «пускова машина як центр всесвіту», а змінний носій;
- не разовий боєкомплект, а логістичний цикл перезарядки;
- не героїзм екіпажу, а протокол ротації.

Саме тут різниця між «є техніка» і «є доктрина».

Органік-юніт — це не набір заліза. Це мінімальна одиниця нової тактики, де людина керує циклом, машини несуть ризик, а піхота перестає бути тілом, яким позначають лінію фронту.

Стара логіка каже:

> піхота тримає лінію, техніка допомагає, дрони підсилюють.

Нова логіка має звучати інакше:

> система тримає ділянку, машини несуть ризик, людина керує циклом, піхота входить тільки там, де без людини справді не можна.

Ось це і є практичний вихід із доктринального тупика.

Не чергова «вундервафля».

Не ще один дрон або танк.

А нова мінімальна бойова одиниця, яка замикає контур контролю і впливу на землі, в повітрі та в мережі.

Підсумок

Правильна зброя при неправильній доктрині — це дорогий самовар.

Правильна тактика при неправильній стратегії — це корейський F-86: виграв небо, але не виграв війну.

Правильні технології при неправильній організації — це КАБи без контуру протидії, FPV без структури застосування, перехоплювачі без командної мережі.

Тупик розривається не новим залізом.

Він розривається тоді, коли система здатна перетворити окремі засіб у повторювану бойову практику:

задача → структура → люди → техніка → зв'язок → логістика → протокол застосування → зворотний зв'язок.

Тобто не просто “дати дрони”, “дати танки” чи “дати перехоплювачі”. А створити одиницю, яка знає, хто бачить, хто вирішує, хто б'є, хто прикриває, хто перезаряджає, хто ремонтує, хто відповідає за деградацію системи при втраті вузла.

Ось тут і проходить межа між армією, яка має набір правильного заліза, і армією, яка має нову доктрину.

Поки цього немає — будь-яка мобілізація, будь-які нові дрони, будь-які західні поставки лише роблять стару м'ясорубку точнішою та дорожчою, але не переможнішою.

Це і є діагноз війни у квітні 2026 року.

Першоджерело

Читайте Фразу в Google News (натиснути "Підписатися")

Підпишіться на канали Фрази в [Youtube](#), [Twitter](#), [Instagram](#), [Facebook](#)

Теги: [війна в Україні](#)

Коментарі

Статті

27.04.26 10:45

**Звідки Юлія Тимошенко
рекрутуватиме свій
прохідний список**

Дайджест

30.04.26 16:13

**Банки перевіряють та
блокують рахунки ФОП та**

Автор: [Назар Даниленко](#)

простих українців: що робити?

Автор: [«Фраза»](#)

[Теги](#)

[Про сайт, реклама](#)

[Політика конфіденційності](#)

frazaua@gmail.com

© 2026 рік «Фраза.юа» - найсвіжіші онлайн новини України та світу, авторські статті. Всі права захищені.

При використанні матеріалів обов'язково розміщення прямого та відкритого для індексації посилання на «Фраза.юа», розміщеному не нижче третього абзацу.

Редакція Фраза.юа залишає за собою право не погоджуватись з думкою автора, проте надає свободу слова відповідно до ст. 21, 24 та ст. 34 Конституції України.